

Tað góða samfelagið og fíggjarlógin – 3. partur

HANS PAULI STRØM

landsstýrismaður

Hesaferð um eldraekið og fólkapensjonistar
Eitt av teimum økjunum sum er raðfest frammaliga í fíggjarlógaruppskotinum, er eldraekið. Har uppi eru eisini viðurskiptini hjá pensjonistunum. Yvirlitið vísir uppraðfestingarnar á fíggjarlógaruppskotinum – tvs. tað sum er lagt aftrat omaná avsetingarnar til vanligan rakstur.

Ovast á listanum standa tó tvey mál, sum ikki eru á sjálvari fíggjarlógini. Men tað fyrri er partur av fíggjarlógaravtaluni, við tað at avtalaða hækkingin av Samhaldsfasta er beinleiðis treytin fyri skattalættanum. Og tað seinna um orku- og bjálvingarstuðulslán til pensjonistar er partur av samgongusemjuni um bústaðarpakkan.

Raðfesting av eldraeki og fólkapensjonistum	
Pensjónshækkingar við at Samhaldsfasti hækkar útgjaldið	
Nýggj lóggáva um orku- og bjálvingarstuðulslán til pensjonistar	
Hækking av brennioljustudningi til pensjonistar:	4,0 mió.kr.
Ókeypis vaksinatión til pensjonistar	0,8 -
Hækking av umsorganararbeiði	1,5 -
Heimarøkt, viðkað tilboð við økisterapi	0,8
Rakstur til nýggj búpláss á røktarheimi og eldrasambýlum	6,5
Tils.	13,6 mió. kr.
Stuðul til bygging av nýggjum røktar- og sambýlisplássum	18,0 mió. kr.

Samhaldsfasti: 1. jan. 2007 hækkar útgjaldið úr Samhaldsfasta við 800 kr. um mánaðin til allar fólkapensjonistar. Tá fer ein stakur fólkapensjonistur at fáa góðar 9.000 kr. um mánaðin, og eini hjún, bæði pensjonistar, góðar 15.000 kr. um mánaðin.

Orku- og bjálvingarstuðulslán til pensjonistar: Sum ein táttur í bústaðarpakkanum verður Húsalánsgrunnurin tikin av, og í staðin kemur

eitt nýtt alment bústaðarpartafelag. Hetta nýggja bústaðarpartafelagið fær tvær uppgávur: onnur at veita fígging til lutaíbúðir til fólk við serligum tørvi, og hin at veita avdráttarfrí orku- og bjálvingarstuðulslán til pensjonistar.

Brennioljustudningur til fólkapensjonistar: Viðbótin til ávísar pensjonistar, kallað brennioljustudningur, verður veitt til húsarhald hjá fólkapensjonistar, sama

upphædd til støk sum til hjún. Upphæddin verður útgoldin 3 ferðir árliga og hækkar væntandi úr 1780 kr. upp í uml. 2060 kr. sum eitt lítið ískoyti til brennioljukostnaðin.

Ókeypis vaksinatión til fólkapensjonistar: í komandi ári skulu fólkapensjonistar kunna fara til kommunulæknan og fáa ókeypis vaksinatión móti krími. Hetta er eitt stórt ynski hjá Landsfelag pensjonistanna, og tað verð-

ur nú gjørt sum ein liður í fólkaheilsupolitikkinum. Vónað verður við hesum tiltaki at koma kanska heilt uppá 80% av øllum fólkapensjonistum, sum lata seg vaksinera, tá tey ikki nýtast at hugsa um kostnaðin.

Hækking av stuðli til umsorganararbeiði: Undanfarnu ár hava umsóknirnar til umsorganararbeiði (sum matartænastu og dagtilhald) verið so nógv, at játtanin ikki hevur rokkið. Tí verður játtanin hækkað, so fleiri kunnu fáa ágóða av stuðlinum.

Økisterapi í heimarøktini: Endamálið við økisterapiini er at hjálpa pensjonistum til at viðlíkahalda sín kropsliga førleika, so tey skulu kunna klára seg best møguligt heima. Til tess at betra um tilboðið um økisterapi verða tveir økisterapeutar settir í starv aftrat teim trimum, sum eru. Tá verða

økisterapeutar í Suðuroy, Sandoy, Norðoyggjum og tveir í Suðurstreymi. Næstu ferð verður skipanin so viðkað til Vágar og Norðstreym og fevnir tá um alt landið.

Nýggj búpláss á røktarheimum og eldrasambýlum: Við nýggju studningslógini og fíggjarjáttanini er avgjørt at veita tilsegn til stuðul til bygging av 136 nýggjum eldrabúplássum tey næstu 2-3 árin. Landið fíggjar eisini raksturin, og tey fyrstu búplássini verða tikin í nýtslu í Suðurstreymi í 2007.

Ódámilig partroling hjá Jóannesi og Gerhardi

SJÚRÐUR SKAALE

Tað gevur atkvøður at seta niður á samkynd. Tað gevur eisini atkvøður at verja samkynd. Tí ger Javnaðarflokkurin bæði

Alt tað, sum ein flokkur ella ein politikari sigur, kann metast sum ein vøra, hann selur. Politikararnir bjóða fram meiningar, og fjórða hvørt ár kunnu vit við okkara atkvøðu ”keypa” ta meining, sum okkum dámar best.

Í farnu viku kom starvsnevnd Javnaðarflokksins við eini yvirlýsing um, at hon *”fordømir ta jagstran og tann ágang, sum í alt størri mun verður framdur ímóti samkyndum í okkara samfelag”*. Yvirlýsingin var ein vøra, ið varð boðin fram á tí politiska meiningarmarknaðinum.

Tað er ikki lægt, at vøran varð boðin fram júst í síðstu viku, tí eftir tað, sum er hent farnu tíðina, man tolsemi móttvegis samkyndum helst verða ein eftirspurd politisk vøra.

At vøran er eftirspurd mundi eisini vera orsök

til, at Jóannes Eidesgaard, dagin eftir yvirlýsingina, skrivaði hetta í bløðini: *”Eg kenni ein djúpan ótta langt inn í sálina. Ein ótta fyri, at tað frá almennari síðu verða send út signal um, at tað er heilt í lagi at halda, at tey, sum eru samkynd, ikki hava sama status sum hini í hesum samfelag. Hesin vandi er eyðsýnt til staðar, tá hugsað verður um, at nakrir av okkara mest sjónligu politikarum ikki aftra seg at hava almennar meiningar um tey samkyndu. Meiningar, sum ikki fjala, at hesi verða minni vird enn hinkynd.”*

Hetta var ikki at fara skeivur av: Nú verða samkynd so illa viðfarin, at okkurt má gerast. Og Javnaðarflokkurin og tess formaður vísa vegin!

Sama kvøld, sum greinin stóð í bløðunum, var Jóannes gestur í sjónvarpinum. Og tá gjørdi hann aftur Javnaðarflokkin til tann stóra verjan hjá samkyndum: *”Eg haldi tað vera øgiliga týðningarmikið at Javnaðarflokkurins signalerar hvat Javnaðarflokkurin stendur fyri, og er tað nakað sum er eitt av okkara vørumerkjum, so er tað tolsemi í samfelagnum”*, segði

hann.

Tær søgur, miðlarnir farnu vikurnar hava borið um happing av samkyndum, ger sjálvsagt fólk bæði hørm og ill. Her má okkurt gerast, hugsa tey. Og tí var offensivur Javnaðarflokksins í síðstu viku snildur taktikkur. Flokkurin fekk tann nógva vindin av vreiði og harmi at blæsa í síni segl.

Tað hevði eisini verið í finasta lagi, um flokkurin veruliga stóð fyri tí, sum hann nú sigur seg standa fyri.

Men tað ger hann ikki.

Góðtikin demonisering
Stríðið um hvørji rættindi samkynd skulu hava, hevur leingi leikað í Føroyum. Blóðið hevur verið heitt, og nógv av tí, sum er sagt, hevur verið øgiliga ógvusligt.

Tá tosað varð um, hvørt samkynd skuldu hava eini ávís rættindi, sum aðrir borgarar hava, var okkara mentamálaráðharri, Jógvan á Lakjuni, kanska tann ógvusligasti av øllum. Hann segði, at fingi tey samkyndu hesi rættindi, so fór ein vanlukka at raka Føroyar. Javnsettu vit samkynd við onnur, ja, so fóru hægri maktir at revsa okkara land.

Hetta var ein beinleiðis og púra óhoyrd demonisering av ávísam fólki í Føroyum – og hon kom av ovastu rók í Mentamálaráðnum.

Tá slíkt kemur frá landsins leiðslu, so er slóðað fyri, at onkur fullur idiotur tekur tættin upp, og nýtir nevan á einum vertshúsi.

Tí hevði valla nakar annar mentamálaráðharri í vesturheiminum verið sitandi leingi afturat, eftir at hava ført tilíkt fram. Hann hevði ið hvussu er fingið eina álvarsama átalu frá stjórnarleiðaranum.

Men okkara mentamálaráðharri situr undir einum stjórnarleiðara, sum eitur Jóannes Eidesgaard. Og Jóannes gjørdi einki...

Brot á reglugerð
Gerhard Lognberg, tingmaður, skrivaði einaferð, at hann ikki hevði sett ein samkyndan í starv sum lærara.

Nú er tað bæði brot á mannarættindi og galdandi reglugerðir at nokta einum persóni starv av hesi orsök, men tað legði Gerhard líka í. Hóast hann sjálvur er lóggevri, hevði hann brotið galdandi skipan fyri at halda tí samkynda uttan fyri skúlans gátt.

Tá ein tingmaður fer so

langt, er sjálvsagt hugsandi, at onkur fullur kloddi tekur tættin upp, og nýtir nevan á einum vertshúsi.

Í Føroyum tók sjálvst Miðflokkurin greiða frástøðu frá útsøgnini. Og leiðararnir í flestu flokkum í vesturheiminum høvdu helst beinanvegin kravt, at útsøgnin varð tikin aftur.

Men leiðarin hjá umrødda politikara nevnist Jóannes Eidesgaard. Og Jóannes gjørdi einki...

Spælir dupultspæl
Tað er einki at ivast í, at Jóannes Eidesgaard persónliga meinar tað, hann sigur um hetta mál.

Men hann vil eisini øgiliga fegin verða sitandi sum lögmaður. Til tess krevst stuðul frá Fólkaflokkinum, og tí tordi hann einki at siga við mentamálaráðharran.

Jóannes vil eisini øgiliga fegin hava allar atkvøðurnar, sum flokkur hansara fær í Skopun. Tí tordi hann einki at siga við Gerhard.

Politikkur snýr seg um vald, og hesir menn tryggja Jóannesi valdið. Tí er tað, taktiskt sæð, væl skiljandi, at Jóannes ikki vil stoyta teir frá sær.

Men hann kann ikki bæði blæsa og hava mjøl í munnum. Hann kann

ikki bæði hava hesar menn undir sínum veingjabreiði, og samstundis sita í sjónvarpinum og siga, at tolsemi er Javnaðarflokksins vørumerki.

Sannleikin er, at ein atkvøða til Javnaðarflokkin eisini ein atkvøða fyri tí sjónarmiði, at samkynd ikki skulu sleppa at vera lærarar. Tað er hykl at hýsa hesum sjónarmiði, og samstundis tosa um tolsemi.

Bara Miðflokkurin er greiður
Í tí kókandi orðaskiftinum í lötuni gevur tað bæði atkvøður at niðurgera samkynd og at verja samkynd. Og politikarar seta sjálvsagt sínar dergur út, tí tá blóðið er heitt, eru atkvøðurnar leysar.

Men tað er bara ein flokkur í Føroyum, har veljarin í hesum spurningi veit, hvat hann fær fyri sína atkvøðu. Tað er Miðflokkurin. Allir hinir flokkarnir tosa við tveimum tungum – og tí hava teir ikki rætt at markera seg sum flokkar í hesum máli.

Allarminst Javnaðarflokkurin.